

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการปลูกยางพารา

วิธีปฏิบัติงาน เป็นวิธีการในการปฏิบัติงานในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินโครงการ ซึ่งต้องมีการวางแผนและควบคุม เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเกิดความคล่องตัวสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโครงการ (Andrew, 1994) ดังนั้น สามารถลำดับขั้นตอนของการปฏิบัติงาน ได้ดังนี้

1) ศึกษาลักษณะดินและสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสภาพพื้นที่ควรเป็นที่ราบ ไม่มีน้ำท่วมขัง หรือมีความลาดเอียงต่ำกว่า 35 องศา ลักษณะดินที่เหมาะสมต่อการปลูกยางพารา ควรเป็นดินร่วนเหนียวถึงดินร่วนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ หน้าดินลึกไม่น้อยกว่า 1 เมตร ไม่มีชั้นดินดาน มีการระบายและถ่ายเทอากาศดี มีปริมาณน้ำฝนไม่ต่ำกว่า 1,250 มิลลิเมตรต่อปี มีจำนวนวันฝนตกประมาณ 120-145 วันต่อปี และมีความต้องการปริมาณธาตุอาหาร ไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและ โพแทสเซียมในแต่ละฤดูกาล

2) พันธุ์ยางพารา พันธุ์ยางพาราที่นิยมปลูกได้แก่ สถาบันวิจัยยาง 251 (RRIT 251) สขชลา 36 BPM 24 PM 255 PB 260 PR 255 RRIC 110 และ RRIM 600

3) การเตรียมดินทำการไถพลิกและไถพรวนอย่างน้อย 2 ครั้ง พร้อมทั้งเก็บตอไม้ เศษไม้ และเศษวัชพืชออกให้หมด เพื่อปรับหน้าดินให้เหมาะสมกับการปลูกยางพารา สำหรับพื้นที่ลาดเอียง จะต้องวางแผนปลูกตามขั้นบันได เพื่อลดอัตราการสูญเสียน้ำดิน โดยมีความกว้างของหน้าดินอย่างน้อย 1.5 เมตร เพื่อป้องกันดินพังทลาย หากขั้นบันไดเสียหาย

4) วิธีการปลูกยางพาราต้องวางแผนปลูกตามแนวตะวันออก-ตะวันตก ในแหล่งปลูกยางใหม่ โดยมีขนาดของหลุม 50 x 50 x 50 เซนติเมตร และทำการปลูกต้นกล้ายางพารา โดยคัดเลือกต้นกล้ายางพาราที่สมบูรณ์แข็งแรงปราศจากโรคและแมลงศัตรูพืช ขนาด 1-2 ฉัตร พร้อมกับใส่เชื้อจุลินทรีย์ควบคุมเชื้อสาเหตุโรคพืชที่ผลิตจากสารเร่ง พด.3 อัตรา 3 กิโลกรัมต่อต้น ใส่รองกันหลุม และทำการปลูกต้นกล้ายางพารา หลังจากปลูกยางพาราได้ 15 วัน ให้ปลูกพืชตระกูลถั่วคลุมดิน เช่น ถั่วคาโลโปโกเนียม อัตรา 2 กิโลกรัมต่อไร่ หรือถั่วคุดชู อัตรา 2 กิโลกรัมต่อไร่ หรือถั่วฮามาต้า อัตรา

2 กิโลกรัมต่อไร่ โรยเป็นแถวแทรกกระหว่างขางพารา เพื่อป้องกันกำจัดวัชพืช ป้องกันการชะล้างพังทลาย และเป็นการเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน

5) การดูแลรักษาให้ทำการฉีดพ่นปุ๋ยอินทรีย์น้ำให้พืชปุ๋ยสดทุก 7 วัน อัตรา 2 ลิตรต่อไร่ นำมาเจือจางเพื่อเร่งการเจริญเติบโตของพืชปุ๋ยสด และหลังจากปลูกขางพาราแล้ว 15 วัน ให้ฉีดพ่นปุ๋ยอินทรีย์น้ำให้กับขางพาราทางใบ หรือราดรดลงดินทุก 1 เดือน และให้ฉีดพ่นปุ๋ยอินทรีย์น้ำกับพืชตระกูลถั่วที่ปลูกคลุมดินด้วย

6) การจัดการดินหลังเก็บเกี่ยวขางพาราเป็นไม้ยืนต้นมีอายุยาว ดังนั้นในแต่ละปี จะต้องมี การปรับปรุงดินด้วยอินทรีย์วัตถุหรือปุ๋ยอินทรีย์ โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ พืชตระกูลถั่วคลุมดิน พร้อมทั้งเชื้อจุลินทรีย์ควบคุมเชื้อสาเหตุโรคพืชรอบ ๆ โคนต้นขางพารา ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว การจัดการดินเพื่อปลูกขางพาราโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ดังกล่าวนี้จะสามารถลดอัตราการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้ประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ หรือสามารถเพิ่มผลผลิตขางพาราได้ประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับวิธีการปฏิบัติเดิมของเกษตรกร (องค์การสวนยาง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2550)

2.1.2 แนวคิดการบริหารจัดการ

หลักในการบริหารมีหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมและในแต่ละสถานการณ์ แต่ที่สำคัญที่ได้ยึดถือกันมาโดยตลอดคือ การบริหารแบบมีส่วนร่วม (participative management) โดยมีการปรึกษาหารือกับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องที่สำคัญๆ ทุกคนควรจะต้องรับรู้ รับทราบ ร่วมกันตัดสินใจ และร่วมกันทำ รวมทั้งการใช้หลัก การบริหารแบบพี่น้อง มีปัญหาสำคัญ ควรจะปรึกษาผู้อาวุโส ซึ่งเป็นที่เคารพของทุกคน รวมถึงมีการให้รางวัล (สมพร, 2549)

ด้านความรู้ต้องรู้ระเบียบทุกเรื่องที่เกี่ยวข้อง เพราะราชการมีข้อบังคับ ระเบียบและประกาศต่างๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องบริหารงานให้เป็นไปตามที่กำหนด มิฉะนั้นแล้วก็จะทำให้มีความผิดพลาด การรู้กฎระเบียบจะทำให้งานรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ ดังนั้นก่อนจะส่งงานหรือเสนองานต้องตรวจสอบว่าถูกต้องตามกฎระเบียบหรือไม่ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนความรู้ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างหน่วยงานจะช่วยทำให้เพิ่มพูนมากขึ้น ทำให้รู้จักวิธีการทำงานของแต่ละหน่วยงาน

ด้านมนุษยสัมพันธ์ประสานงานอย่างไม่เป็นทางการก่อน เพื่อลดปัญหาการขัดแย้ง การโต้เถียงกัน ลดการซ้ำซ้อนของงาน และการสร้างความร่วมมือให้เกิดขึ้นในองค์กร การมีมนุษยสัมพันธ์ในการทำงานที่ดีและบริหารความขัดแย้งต้องมีทัศนคติที่ดี เป้าหมายคือประสิทธิภาพของการทำงาน

ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการจัดการว่าจะทำอย่างไรให้บุคลากรของเราทำงานให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น เรื่องของการดูแล การบริหาร การพัฒนาบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญ ที่จะต้องเน้นให้ผู้ที่ทำงานได้รับการพัฒนา ให้ลูกจ้างมีการพัฒนาตนเอง ทำให้ระบบงานของตนเองมีความก้าวหน้า มีความรวดเร็วโดยตลอด ถือเป็นนวัตกรรมใหม่ขององค์กร คือ ทุกคนจะต้องขวนขวายหาความรู้ และในขณะเดียวกันการอบรม การสัมมนาของหน่วยงานต่างๆ ไม่ควรเพิกเฉยหรือละเลยในเรื่องของการสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ ให้ลูกจ้างทุกคนรู้และเข้าใจองค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมถึงการสร้างคุณภาพชีวิตในการทำงานที่ดีแก่ลูกจ้าง ฉะนั้นงานจะเดินหรือไม่ต้องมีกองทัพที่เข้มแข็งและมีความสุขในการทำงาน ควรดูแลและเอาใจใส่ลูกจ้าง ตลอดจนให้กำลังใจลูกจ้าง

2.1.3 แนวคิดที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกยางพารา ประกอบไปด้วยปัจจัย 4 ด้าน (จตุพล, 2554) ดังนี้

(1) ปัจจัยด้านกายภาพที่มีผลต่อการตัดสินใจได้แก่ความอุดมสมบูรณ์ของดินเหมาะสมต่อการปลูกแหล่งน้ำพอเพียงต่อการปลูกการผลิตจำนวนวันฝนที่ตกชุกกริดยางไม่ได้อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปีการป้องกันรักษาโรคยางพาราปริมาณการใช้สารเคมีฆ่าแมลง บัญเคมี คุณภาพของดิน ยางชำสูง การปลูกพืชชนิดอื่นที่สามารถปลูกร่วมกับยางพารา ความสะดวกในการขนส่งผลผลิตไปยังแหล่งรับซื้อยางพารา เป็นต้น

(2) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่มีผลต่อการตัดสินใจ ได้แก่แหล่งเงินทุนในการลงทุนปลูกยางพาราอาชีพอื่นที่สร้างรายได้ระหว่างรอหน้ายางเปิดกริดความแน่นอนของราคารายการาคายางพาราปุ๋ย สารเคมีกำจัดแมลง โรคพืชราคาน้ำมันเชื้อเพลิงค่าแรงงานในการปลูกกริดยางพาราภาระหนี้สินที่มีอยู่ราคาผลผลิตของพืชเดิมที่ปลูกต้นทุนการผลิตเทียบกับพืชเดิมที่เคยปลูกการมีพ่อค้ามารับซื้อผลผลิตถึงสวนยางการส่งเสริมการแปรรูปน้ำยางสด โดยรัฐบาล ระดับราคารายพาราในปัจจุบัน เอกสารสิทธิ การถือครองที่ดินการประกันราคารายพาราโดยรัฐบาลภาษีที่ต้องจ่ายจากการปลูกการขายผลผลิต ความเสี่ยงที่ผลผลิตจะล้นตลาด เป็นต้น

(3) ปัจจัยด้านสังคม ที่มีผลต่อการตัดสินใจได้แก่การให้ความร่วมมือและการสนับสนุนจากคนในครอบครัวคิดว่ารายได้จากการกริดยางเพียงพอต่อการดำรงชีวิตจำนวนเกษตรกรที่ปลูกยางพาราในหมู่บ้านการพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราการสนับสนุนให้

ความร่วมมือและการสนับสนุนจากคนในหมู่บ้านจำนวนแรงงานในครัวเรือนสมาชิกในครัวเรือนอพยพไปหางานทำนอกพื้นที่น้อยลงอายุเฉลี่ยของแรงงานในครัวเรือนทายาทที่จะสืบทอดการทำสวนยาง การเข้าร่วมกลุ่มผู้ปลูกยางพาราเกษตรกรตัวอย่างในชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการทำสวนยางพาราปลูกยางพาราเนื่องจากมีเวลาว่างจากอาชีพหลักปลูกยางพาราเนื่องจากต้องการจับจองพื้นที่ทำกินการแนะนำส่งเสริมจากผู้นำชุมชน โอกาสที่ผลผลิตจะสูญหายถูกลักขโมยวิถีชีวิตการหาอาหารป่าเปลี่ยนไป การได้รับการช่วยเหลือจากกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบของคำแนะนำการเรียกร้องข้อเสนอต่อรัฐบาล

(4) ปัจจัยด้านเทคนิค ที่มีผลต่อการตัดสินใจได้แก่ความถี่การออกเยี่ยมให้คำแนะนำปรึกษาโดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความต่อเนื่องในการออกตรวจติดตามประเมินผลของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการสนับสนุนปัจจัยการผลิตวัตถุดิบในการผลิตเช่นปุ๋ยการปลูกแทนอย่างเพียงพอความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารยางพาราจากสื่อการวางแผนการกรีดยางพาราโดยอาศัยข้อมูลด้านราคาและการพยากรณ์อากาศจากสื่อการเข้ารับการอบรมการปลูกยางพาราคิดว่าการปลูกยางพาราเป็นเทคโนโลยีใหม่ที่เข้าใจได้ง่ายความเชื่อมั่นในตัวเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการมีเครื่องทุ่นแรงหรือเครื่องจักรกลเป็นของตนเองการขยายเขตไฟฟ้ามาถึงสวนยางความเหมาะสมกับการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมีประสบการณ์เพียงพอในการปลูกยางพาราแหล่งความรู้ในท้องถิ่นความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริม เป็นต้น

2.1.4 ทฤษฎีแบบจำลองโลจิสต์ (logit model theory)

แบบจำลอง โลจิสต์ (logit model) เป็นแบบจำลองที่ใช้วิเคราะห์เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยที่ตัวแปรตามเป็นตัวแปรที่มีค่าจำกัดหรือมีค่าไม่ต่อเนื่อง (discontinuous variable) ซึ่งตัวแปรตามมีค่าเพียงสองค่าคือ 0 กับ 1 (อารี, 2549) แบบจำลองโลจิสต์มาตรฐาน (standard logit) เขียนไว้ดังนี้

รูปแบบที่เห็นกันทั่วไปของแบบจำลอง โลจิสต์จะอยู่ในรูปลอการิทึมของสัดส่วนความน่าจะเป็น ดังสมการ (1) นั่นคือ

$$\ln \left[\frac{p_i}{1-p_i} \right] = \underline{x}_i' \underline{\beta} \quad (1)$$

ซ้ายมือของสมการ (1) เรียกว่า log of the odd เมื่อ p มีโอกาสของการเลือก และ $(1-p)$ คือโอกาสของการไม่เลือก แต่เนื่องจาก p หรือความน่าจะเป็นหรือโอกาสที่จะเลือก เป็นสิ่งที่สังเกตไม่ได้จึงต้องอาศัยการสังเกตจากการตัดสินใจไปแล้วนั่นคือ y เมื่อ $y=1$ แสดงว่าผู้เลือกตัดสินใจและ

ได้เลือกแล้ว $y = 0$ เมื่อตัดสินใจและปฏิบัติแล้วว่าไม่เลือก อย่างไรก็ตามพฤติกรรมการเลือกของผู้คนขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประเภทซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกหรือตัวแปรอธิบาย ดังนั้น p จึงถูกอธิบายด้วยปัจจัย x และตัวแปรสุ่ม u

ผลลัพธ์ของ (1) ก็คือค่า $\hat{\beta}$ จากการประมาณด้วย maximum likelihood เมื่อได้ค่า $\hat{\beta}$ แล้วจะสามารถประมาณ ค่าความน่าจะเป็นที่ $y_i = 1$ ได้เมื่อกำหนดค่า x_i

$$\hat{p}_i = \frac{\exp(x_i' \hat{\beta})}{(1 + \exp(x_i' \hat{\beta}))} = \frac{1}{1 + \exp(-x_i' \hat{\beta})} \quad (2)$$

สำหรับผลกระทบของตัวแปรอิสระที่มีต่อความน่าจะเป็น (p) คำนวณได้จากสมการที่ (3)

$$\frac{\partial p_i}{\partial x_{ik}} = \frac{\exp(x_i' \hat{\beta})}{(1 + \exp(x_i' \hat{\beta}))^2} \beta_k \quad (3)$$

2.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับยางพารา

เกรียงศักดิ์ (2551) ได้ทำการศึกษาถึงจุดมุ่งใจต่อการตัดสินใจปลูกยางพาราของเกษตรกรอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อต้องการทราบ 1) ลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและปัจจัยด้านสังคม 2) สิ่งจูงใจต่อการตัดสินใจปลูกยางพาราของเกษตรกรในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่ใช้ในการศึกษาคือ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในอำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 137 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสัมภาษณ์และการสังเกตสถิติที่ใช้วิเคราะห์ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ความถี่ ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 75.20 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ 51.90 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.93 มีรายได้รวมต่อปีเฉลี่ย 169,956.20 บาท มีพื้นที่ในการปลูกยางพาราโดยเฉลี่ย 11.33 ไร่ เกษตรกรได้รับข้อมูลมากที่สุดจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเจ้าหน้าที่สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง สิ่งจูงใจในการปลูกยางพาราของเกษตรกรในระดับมากคือ เกษตรกรเห็นว่ายางพารามีราคาสูงและเป็นพืชที่ปลูกง่าย ทนต่อสภาพแวดล้อม การดูแลรักษายางพาราทำได้ง่ายไม่ยุ่งยากได้รับการสนับสนุนในส่วนของคุณค่ายางพาราจากหน่วยงานของรัฐ และการปลูกยางพาราเป็นการรักษาสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น ปัญหาและอุปสรรคในการปลูกยางของเกษตรกร พบอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ พื้นที่ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูก เกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการปลูกยางพารา ขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการผลิต

รักษา เนื่องจากมีประสบการณ์ในการปลูกยางพาราในวัย และขาดแคลนบุคลากรเจ้าหน้าที่ของรัฐในการแนะนำให้ความช่วยเหลือเกษตรกร การวิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการขยายพื้นที่การปลูกยางพารา ในพื้นที่ใกล้เคียง และควรมีตลาดกลางยางพาราเพื่อรองรับผลผลิตของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา และควรทำวิจัยพันธุ์ยางพาราที่มีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ในภาคเหนือ เพื่อนำผลการวิจัยไปส่งเสริมให้เกษตรกรต่อไป

จิตินันท์ (2551) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดอุดรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในจังหวัดอุดรดิตถ์ (2) ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกร (3) ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในการนำเทคโนโลยีการปลูกยางพาราไปปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่ได้รับการส่งเสริมให้ปลูกยางพาราและผ่านการอบรมเรื่องการปลูกและเทคโนโลยีการปลูกยางพาราจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางปี 2547/2548 ในจังหวัดอุดรดิตถ์จำนวนทั้งสิ้น 151 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสัมภาษณ์สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ค่าความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ถดถอยพหุผลการศึกษาพบว่าเกษตรกรร้อยละ 51 เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย 47.31 ปีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดอุดรดิตถ์พบว่าปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ 1.จำนวนแรงงาน 2.รายจ่ายในการลงทุนทำสวนยางพาราในแต่ละปี และ 3.ทัศนคติของเกษตรกรต่อเทคโนโลยีการปลูกยางพาราโดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการยอมรับเทคโนโลยีการปลูกยางพาราของเกษตรกรคือ 1.รายจ่ายในการลงทุนทำสวนยางพาราในแต่ละปีและ 2.ทัศนคติของเกษตรกรต่อเทคโนโลยีการปลูกยางพาราส่วนตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงลบคือจำนวนแรงงานเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการนำเทคโนโลยีการปลูกยางพาราไปปฏิบัตินั้นพบว่าเกษตรกรมีปัญหาได้แก่ปัญหาด้านขายนึงปัญหาด้านเงินทุนปัญหาด้านการทำวัสดุดูแลยางใช้เองปัญหาด้านการผลิตเช่นขาดแคลนปุ๋ยยามาแมลงปัญหาด้านขาดแคลนน้ำและปัญหาโรคพืชเกษตรกรมีข้อเสนอแนะให้หน่วยงานของรัฐบาลช่วยแก้ไขปัญหาระหว่างที่ยังไม่มีรายได้จากการกรีดยางพาราและเสนอแนะให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมจากสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางเข้าไปเยี่ยมเยียนเกษตรกรมากกว่านี้

ณัฐวุฒิ (2551) ได้ศึกษาเรื่องสถานการณ์การปลูกยางพาราและความต้องการของเกษตรกรต่อการส่งเสริมในอำเภอพร้าวและไชยปราการจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา

สถานการณ์การปลูกและความต้องการส่งเสริมยางพาราจากการสุ่มตัวอย่างจำนวน 172 รายเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาและค่าไคสแควร์ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยประมาณ 49.1 ปีส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4 คนประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 15.8 ไร่มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 102,401.7 บาทต่อปีการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการส่งเสริมยางพาราโดยรวมพบว่ามีเพียงจำนวนแรงงานเพียงตัวเดียวเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการส่งเสริมยางพารารายได้เป็นปัจจัยตัวเดียวเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้านวิธีการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้พบว่าจำนวนแรงงานและภาวะหนี้สินที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้านการสนับสนุนการผลิตพบว่าอายุระดับการศึกษาจำนวนพื้นที่ปลูกยางพาราการรับข้อมูลข่าวสารและการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติส่วนด้านการสนับสนุนการตลาดพบว่าทุกปัจจัยไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราคือปัญหาการขาดน้ำในฤดูแล้งปัญหาต้นยางพาราตายและปัญหาในการปลูกซ่อมไม่ได้รับการส่งเสริมปุ๋ยและสารเคมีจากภาครัฐรวมถึงหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับยางพาราและขาดเงินทุนหมุนเวียนในการดูแลรักษาช่วงก่อนการเปิดกรีดยางพารา

2.2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ

ยุทธพงษ์ (2552) ได้ศึกษาการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการตัดสินใจของเกษตรกรต่อการปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจปัจจัยทางด้านสังคมและปัจจัยด้านของบริษัทที่มีผลต่อการตัดสินใจในการปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันของเกษตรกรประชากรที่ทำการศึกษาคือเกษตรกรผู้ปลูกและไม่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันใน 2 อำเภอได้แก่อำเภอเชียงดาวและอำเภอสะเมิงโดยมีจำนวนเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 168 รายการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารข้อมูลต่างๆรวมไปถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยใช้ค่าไค-สแควร์ (chi-square) ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรผู้ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นส่วนใหญ่ร้อยละ 91.7 เป็นเพศชายมีอายุเฉลี่ย 37.6 ปีส่วนใหญ่ร้อยละ 69.0 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 3.4 คนมีพื้นที่ปลูกมะเขือม่วงญี่ปุ่นเฉลี่ย 2.6 ไร่มีจำนวนแรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.6 คนรายได้รวม

นอกภาคเกษตรต่อปีเฉลี่ย 8,026.79 บาทผลผลิตรวมของมะเขือม่วงญี่ปุ่น (กก./ไร่) เฉลี่ย 14,058.6 กิโลกรัมเกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 88.1 จะทำการกู้เงินเพื่อนำมาลงทุนเหตุผลประกอบในการตัดสินใจปลูkmะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันพบว่าเกษตรกรมีเหตุผลในการตัดสินใจปลูkmะเขือม่วงญี่ปุ่นได้แก่ ทำให้รายได้เพิ่มขึ้นในส่วนของเหตุผลประกอบในการตัดสินใจไม่ปลูkmะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันพบว่าเกษตรกรมีเหตุผลในการตัดสินใจไม่ปลูkmะเขือม่วงญี่ปุ่นได้แก่ไม่แน่ใจว่าจะทำให้รายได้เพิ่มขึ้นจากการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูkและไม่ปลูkmะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันของเกษตรกรพบว่ามี 4 ตัวแปรได้แก่อายุระดับการศึกษาระยะเวลาที่รู้จักบริษัทและเงื่อนไขของบริษัทผู้ทำการส่งเสริมการปลูkmะเขือม่วงญี่ปุ่นมีผลต่อความสัมพันธ์การตัดสินใจปลูkและไม่ปลูkmะเขือม่วงญี่ปุ่นแบบมีสัญญาผูกพันของเกษตรกร

ปรัชญา (2553) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรในการปลูkถั่วเหลืองฝักสด กรณีศึกษา บริษัทเชียงใหม่ฟู้ดส์ จำกัด (มหาชน) ทำการศึกษาปัจจัยด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านเทคนิคที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูkถั่วเหลืองฝักสดของเกษตรกร ศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูkถั่วเหลืองฝักสดของเกษตรกร ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุ 30-50 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์ในการปลูkถั่วเหลืองฝักสด 5-10 ปี มีพื้นที่ในการปลูkถั่วเหลืองฝักสด 5-10 ไร่ สมาชิกในครอบครัวมี 4-6 คน มีแรงงานในครัวเรือนที่ทำการเกษตร 1-3 คน มีรายได้จากการขายถั่วเหลืองฝักสด 100,000 บาทต่อปี ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกร ได้แก่ ปัจจัยด้านกายภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม และด้านเทคนิค มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน ปัญหาและอุปสรรคในการปลูkถั่วเหลืองฝักสด คือ เรื่องการประกันราคาต่ำและมีต้นทุนการผลิตที่สูง ข้อเสนอแนะคือ ควรเพิ่มระดับการประกันราคาให้สูงขึ้นพร้อมทั้งหาแนวทางลดต้นทุนการผลิตให้ต่ำลง รองลงมาควรลดจำนวนพันธุ์ให้เหลือเพียง 1-2 พันธุ์

จตุพล (2554) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูkยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูkยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดศรีสะเกษและเพื่อเปรียบเทียบการตัดสินใจปลูkยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดศรีสะเกษจำแนกตามระดับการศึกษารายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีจำนวนแรงงานในครัวเรือนประสบการณ์ในการปลูkยางพาราและขนาดสวนยางพารากลุ่มตัวอย่างเป็นเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปลูkยางพารา 1 ล้านไร่ที่ขึ้นทะเบียนขอรับกล้ายางพารากับสำนักงานกองทุนสงเคราะห์ยางพาราจังหวัดศรีสะเกษจาก 11 อำเภอ กลุ่มตัวอย่างกำหนดขนาดตามตารางเครจซี่และมอร์แกน (krejcie and morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 367 คนใช้การสุ่มแบบชั้นภูมิตามเขตอำเภอแต่ละชั้นภูมิสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอนและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ร้อยละค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผลการวิจัยพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 92.64 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 ปีถึง 45 ปีร้อยละ 49.05 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดศรีสะเกษทั้ง 4 ด้านนั้นมีระดับที่มีผลต่อการตัดสินใจปานกลางและเมื่อพิจารณาแต่ละด้านพบว่าปัจจัยด้านเทคนิคและด้านกายภาพมีผลต่อการตัดสินใจของเกษตรกรจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจปลูกยางพาราในจังหวัดศรีสะเกษพบว่าระดับการศึกษารายได้เฉลี่ยจำนวนสมาชิกในครอบครัวแรงงานในครอบครัวประสบการณ์ในการปลูกยางพาราปัจจัยด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับขนาดสวนยางพาราอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 การเปรียบเทียบการตัดสินใจปลูกยางพาราของเกษตรกรในจังหวัดศรีสะเกษจำแนกตามระดับการศึกษารายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีจำนวนแรงงานในครัวเรือนประสบการณ์ในการปลูกยางพาราและขนาดสวนยางพาราพบว่าข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรด้านระดับการศึกษาไม่มีผลต่อการตัดสินใจปลูกยางพารา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved